

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Izabella Maria
Nazwisko: Kochanowska
Nazwisko rodowe: Kochanowska
Miejsce urodzenia: Łopiennik
Data urodzenia: 16-03-1926
Imię ojca: Jerzy
Imię matki: Irena
Znany/a też jako: Eliza Kochanowska
Imiona rodziców: Jerzy Irena

Izabela Kochanowska
urodzony/a 16- 03-1926 Łopiennik
Imiona rodziców: Jerzy Irena

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
-----------------	-----------------	-------

Akta śledcze w sprawie prowadzonej przez Wydział Śledczy WUBP Lublin od maja 1949 do lutego 1950 przeciwko Izabelli (Izabeli) Kochanowskiej, „córce b[ylego]. posiadacza ziemskiego z okolic Chodla pow. Lublin”, która nie ujawniła swojej współpracy „z bandami reakcyjnymi” podczas okupacji niemieckiej, a „po wyzwoleniu (...) pozostawała w kontakcie z przywódcami podziemia, którzy wchodzili w skład okręgu lubelskiego [AK-WiN] i czyniła wszelkie starania celem ułatwienia im ucieczki za granicę”. Zatrzymano ją 01.05.1949, z rozkazu Naczelnika Wydziału III WUBP Lublin. Postanowieniem prokuratora Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Lublinie z 10.05.1949 (nr sprawy: Pr II 752/49) została tymczasowo aresztowana. Przetrzymano ją m.in. w areszcie przy lubelskim WUBP, następnie w Więzieniu na Zamku w Lublinie (m.in. „Kwestionariusz personalny” i „Arkusz kronikarski” dot. I. Kochanowskiej, „Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu” z 10.05.1949, wnioski o przedłużenie aresztu). Z dokumentów sporządzanych przez funkcjonariuszy UB wynika, że Izabellę Kochanowską uwięziono wskutek informacji od agenta ps. „Iskra”, któremu miała ona „ułatwić ucieczkę za granicę jako zagrożonemu ze strony organów UB” (dokumentacja wskazuje, że agent „Iskra” to Stanisław Wnuk, w AK-WiN ps. „Opal”). Zdecydowano też o przeprowadzeniu pomiędzy nimi konfrontacji, a St. Wnuk był zarazem świadkiem, który ją obciążał (m.in. „Plan dotyczący skonfrontowania agenta >Iskry< z zatrzymaną Kochanowską Izabelą” z 30.05.1949, raport w sprawie zatrzymanej z 04.08.1949, plan śledztwa z 09.11.1949). W aktach znajdują się także wyciągi z doniesień źródła „Klucz” z 16.08 i 21.12.1949, gdzie przywoływano wypowiedzi I. Kochanowskiej m.in. na temat jej działań po aresztowaniu Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora”, czy planu zorganizowania St. Wnukowi ucieczki z kraju. Natomiast I. Kochanowska zaprzeczała konsekwentnie w zeznaniach dokonaniu zarzucanych jej czynów. W raporcie z 04.08.1949 funkcjonariusz Wydziału III WUBP Lublin odnotował m.in., iż „pobył na Zamku nie załamał jej i nadał z całą świadomością nie przyznaje się”, będąc przy tym „pewną, że nie zostanie zwolniona bez względu na to, czy przyzna się, czy też nie”. Dnia 11.02.1950 podprokurator WPR w Lublinie skierował do Wojskowego Sądu Rejonowego Akt oskarżenia przeciwko Izabelli Kochanowskiej, oskarżonej z art. 86 § 2 KKWP o to, że od lipca 1944 do chwili zatrzymania, na terenie woj. lubelskiego, zwłaszcza gm. Chodel, „brała udział w nielegalnej organizacji >WiN<, zmierzającej do obalenia przemocą ustroju Państwa Polskiego”, pełniąc „funkcję łączniczki w oddziale >Zapory< aż do chwili jego aresztowania”, potem, od października 1948, kontaktowała się z innym członkiem podziemia ps. „Kędziorek”, a swymi działaniami zachęcała „ujawnionych członków organizacji do ucieczki za granicę”. W aktach znajduje się też m.in. odpis wyroku (Sr. 85/50) oraz formularze ze zdjęciami sygnalitycznymi I. Kochanowskiej, wykonanymi w WUBP Lublin i w WUBP Bydgoszcz. Włączono tu również korespondencję z lat 60. z KW MO Szczecin, w sprawie wypożyczenia akt I. Kochanowskiej oraz karty E-15 z aktualizacją adresów jej zamieszkania. Materiały śledcze złożono w archiwum 11.04.1951 pod sygn. ŚI-3178, a 18.02.1969 wpisano je w Wydziale „C” KW MO Lublin pod sygn. 6447/III.

Akta o sygn. IPN Lu 012/176 (6447/III, poprzednia sygn. ŚI-3178), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Terminarz spraw WUBP Lublin za okres 20.11.1948 - 27.12.1949. W ramach 1949 roku, pod poz. 174 znajduje się wpis dotyczący Izabelli (Izabeli) Kochanowskiej. Odnotowano, że zatrzymano ją 05.05.1949 (taka data dzienna w dok., prawdopodobnie to dzień jej osadzenia w areszcie WUBP), w związku z podejrzeniem, iż jest to „łączniczka org[anizacji]. WiN na okręg lubelski”. Została przekazana do dyspozycji Wydziału III WUBP Lublin. Zawarto tu również dane odnoszące się do dalszych czynności oraz etapów postępowania prowadzonego wobec I. Kochanowskiej. Podano, że 22.06.1949 przeniesiono ją do Więzienia na Zamku w Lublinie, odnotowano też kolejne przedłużenia tymczasowego aresztowania. Wpisano także, iż 11.02.1950 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Lublinie skierowała sprawę do sądu z aktem oskarżenia, zaś 03.03.1950 Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie skazał Izabellę Kochanowską na 6 lat więzienia.

Akta o sygn. IPN Lu 052/2 (59/19).

Księga kontrolna aresztowanych WUBP Lublin za lata 1947-1949. Pod poz. 174, w ramach 1949 roku, znajduje się wpis dotyczący Jzabelli (Izabeli) Kochanowskiej. Odnotowano, iż została zatrzymana na podstawie rozkazu Naczelnika Wydziału III WUBP Lublin i oddana do dyspozycji tego Wydziału. Według zapisu, 05.05.1949 skierowano ją do aresztu lubelskiego WUBP, a 22.06.1949 przekazano ją do Więzienia na Zamku w Lublinie.

Akta o sygn. IPN Lu 052/16 (59/56).

Księga aresztu WUBP Lublin za lata 1946-1951. Pod poz. 145, w ramach 1949 roku, znajduje się wpis dotyczący Izabelli (Izabeli) Kochanowskiej, pozostającej w areszcie do dyspozycji Wydziału III. Jako datę jej osadzenia wpisano 07.05.1949 (taka data dzienna w dok.). Odnotowano także, iż 22.06.1949 została przekazana do Więzienia na Zamku w Lublinie.

Akta o sygn. IPN Lu 052/15 (59/55).

Księga główna (I) więźniów śledczych Więzienia na Zamku w Lublinie za okres 02.01.1948 - 03.10.1949. Izabella Kochanowska została wpisana pod poz. 1449 z 1949 roku. Do więzienia „przybyła” z WUBP Lublin 22.06.1949, o godz. 13.00. Zarzucano jej czyny określone w art. 86 § 2 KKWP. Podano, iż podstawą sankcji w postaci jej aresztowania był nakaz Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Lublinie z 10.05.1949, w sprawie Pr II 752/49. W ostatniej rubryce odnotowano, że kolejny wpis dotyczący I. Kochanowskiej znajduje się księdze więziennej Nr II, pod poz. 1825/50.

Akta o sygn. IPN Lu 3/25.

Księga główna II więźniów karnych Więzienia na Zamku w Lublinie za okres 19.10.1950 - 30.12.1950. Pod poz.1825 znajduje się wpis dotyczący Izabelli Kochanowskiej, informujący o jej skazaniu przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie dnia 03.03.1950, z art. 28 w zw. z art. 86 § 2 KKWP, na 6 lat pozbawienia wolności (nr sprawy Sr. 85/50). Podano także dzień, od którego liczono bieg kary - 01.05.1949 oraz termin jej upływu - 01.05.1955. Odnotowano też, że 12.12.1950 Izabella Kochanowska została przetransportowana do więzienia w Fordonie.

Akta o sygn. IPN Lu 3/30.

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie w sprawie karnej nr Sr. 85/50, prowadzonej w 1950 roku przeciwko Izabelli Kochanowskiej, oskarżonej z art. 86 § 2 KKWP (w Wojskowej Prokuraturze Rejonowej w Lublinie nr sprawy: Pr II 752/49). Znajduje się tu m.in. Raport plutonowego z I Komisariatu MO Lublin z 01.05.1949, z którego wynika, że tego dnia zatrzymał I. Kochanowską w wyniku zgłoszenia kobiety, która twierdziła, że współpracowała ona „z bandą” (chodziło o oddział „Zapory”) i w związku z tym mogła przyczynić się do śmierci męża tej kobiety. Według Raportu, I. Kochanowską osadzono wtedy w areszcie przy KM MO Lublin. Przystąpiono też do jej przesłuchań w charakterze podejrzanej oraz przeprowadzono konfrontacje z dwójgiem świadków. Początkowo czynności wykonywał I Komisariat MO Lublin, 03.05.1949 przekazano sprawę do PUBP Lublin, stamtąd, 05.05.1949, otrzymał ją WUBP Lublin. Przez cały okres śledztwa Izabella Kochanowska była uwięziona. Nie przyznawała się jednak do zarzucanych jej czynów, w tym do działalności w AK, a później w WiN i kontaktów z „Zaporą” (także podczas konfrontacji ze Stanisławem Wnukiem 11.08.1949). Śledztwo wobec niej zamknięto 07.02.1950. Na Postanowieniu o pociągnięciu do odpowiedzialności karnej, wydanym tego dnia przez podprokuratora WPR w Lublinie, znajduje się adnotacja: „podejrzana odmówiła podpisu”. Dnia 11.02.1950 ten sam podprokurator sporządził Akt oskarżenia przeciwko I. Kochanowskiej. Wyrokiem z 03.03.1950 Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie uznał ją winną tego, że „od wyzwolenia Państwa Polskiego do kwietnia 1949 r. (...) udzielała pomocy nielegalnej organizacji >AK<, a następnie >WiN<, usiłującej przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego”, popełniając tym przestępstwo z art. 28 w związku z art. 86 § 2 KKWP, za co skazał ją na 6 lat więzienia oraz dodatkowo pozbawienie „praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na lat 3” i przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. Na poczet kary zaliczono areszt od 01.05.1949 do 03.03.1950. Najwyższy Sąd Wojskowy nie uwzględnił skargi rewizyjnej, złożonej przez obrońcę I. Kochanowskiej (Postanowienie z 10.10.1950). Została zwolniona z Więzienia w Fordonie 05.01.1954, na podstawie Nakazu z 02.01.1954. Dnia 13.02.1967 Sąd Wojewódzki w Lublinie zatarł jej skazanie. Do akt włączono także Postanowienie Sądu Wojewódzkiego z 25.10.1991 (sygn. akt IV Ko 290/1991), którym Sąd ten, zgodnie z wnioskiem Izabelli Kochanowskiej, unieważnił wyrok zapadły wobec niej 03.03.1950 przed WSR w Lublinie, uznając, że „została ona wówczas „skazana za czyn pozostający w związku z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego”.

Akta o sygn. IPN Lu 20/61 (Sr. 85/50).

Repertorium „S” Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie za rok 1950 (nr 1-733). Pod poz. 85, z datą wpływu 14.02.[1950], znajduje się wpis dotyczący Izabelli Kochanowskiej, wówczas studentki, zawierający dane na temat kolejnych etapów postępowania, prowadzonego wobec niej od maja 1949 (nr sprawy w prokurze: Pr II 752/49), zakończonego skazaniem jej na 6 lat więzienia (wyrok WSR w Lublinie z 03.03.1950, utrzymany w mocy przez NSW postanowieniem z 10.10.1950). Odnotowano również, że 02.01.1954 WSR w Lublinie postanowił zwolnić ją warunkowo z odbywania pozostałej części kary.

Akta o sygn. IPN Lu 218/17.

Dokumentacja chorobowa Okręgowego Szpitala Więziennego Nr 1 w Grudziądzu dotycząca więźniarki Izabelli Kochanowskiej, z miesięcy luty-marzec 1953. Została skierowana do szpitala z ZK w Fordonie.	Akta o sygn. IPN By 49/2934 (8/813, 207/53, 92/53).
Wykazy więźniów śledczych uwolnionych na mocy amnestii, osób przebywających i zwolnionych z COP Jaworzno, osób skazanych przez WSR w Lublinie, dotyczące lat 1947-1953, zgromadzone w Wydziale Śledczym WUBP Lublin. W zestawieniu odnoszącym się do skazanych przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie, pod poz. 26 wpisano Izabellę Kochanowską. Podano, iż skazano ją 03.03.1950 na 6 lat pozbawienia wolności.	Akta o sygn. IPN Lu 030/9 (2/9).
Materiały operacyjne oraz akta kontrolno-śledcze, obejmujące dokumentację PUBP/PUdsBP Puławy, WUBP/WUdsBP/KW MO Lublin i in., z lat 1946-1960, dotyczące ujawnionego w 1947 roku członka AK-WiN, podejrzanego w 1954 roku o nielegalne przechowywanie broni. Znajduje się tu maszynopis doniesienia źródła ps. „Dziadek” z 12.01.1949, w którym zrelacjonował on m.in. swoje spotkanie z Izabellą Kochanowską w dniu 04.01.1949 w Bełżycach. Miała ona mówić mu o staraniach w sprawie ułaskawienia „Zapory” oraz podać osobę mogącą pomóc w ukryciu się do czasu, gdy możliwa będzie ucieczka z Polski (z treści wynika, że „Dziadek” rozmawiał wcześniej z I. Kochanowską na temat jego wyjazdu).	Akta o sygn. IPN Lu 01/696, t. 1 (1798/III, przerejestrowane z sygn. E-39292, ŚI-10056, ŚI-14273).
Akta Sprawy Obiektowej krypt. „Obałamuceni”, prowadzonej przez Wydział III WUBP/WUdsBP Lublin w odniesieniu do działalności oraz członków oddziału AK-WiN dowodzonego przez mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora” (działania wobec nich prowadzono także po śmierci „Zapory”). Materiały zawierają dokumentację z lat 1944-1956. Znajdują się tu dokumenty i wzmianki dotyczące Izabelli Kochanowskiej, „córką dziedzica” z Łopiennika, wskazujące na jej przynależność do oddziału „Zapory” i udział w podejmowanych przez niego działaniach, w tym np. bytności 23.04 i 05.05.1946 w Łopienniku. Jedną z osób zamieszkałych w tej wsi stwierdzała też w swoim donosie do Wydziału III WUBP, że I. Kochanowska „jest narzeczoną >Zapory<” (doniesienia z 1946 roku). Informacje na jej temat zawiera także doniesienie źródła „Dziadek” z 28.12.1948 - m.in. odnośnie starań o uwolnienie „Zapory”, kontaktów z innymi członkami zbrojnego podziemia, przynależności I. Kochanowskiej do NSZ podczas okupacji, podjęcia przez nią po wojnie studiów na KUL. Do akt włączono też odpisy dwóch protokołów przesłuchań Izabelli Kochanowskiej jako podejrzanej w śledztwie prowadzonym przeciwko niej od maja 1949 oraz odpis protokołu przesłuchania świadka, zeznającego w tym postępowaniu.	Akta o sygn. IPN Lu 08/102, t. 2, 4 (O/111).

Sprawa Obiektowa krypt. „Spółdzielnia II”, założona przez Wydział III WUBP Lublin celem rozpracowania członków Inspektoratu Lubelskiego WiN. Materiały zawierają dokumentację zgromadzoną przez WUBP/WUdsBP/KW MO Lublin, wytworzoną od października 1944 do lat 60. XX w. Znajduje się tu m.in. niedatowane, tabelaryczne zestawienie pn. „Wyciąg z meldunków oraz z doniesienia z teczki miasta Lublina”, obejmujący dane 32 osób (personalia, adres, zwięzła informacja o działalności w organizacjach konspiracyjnych podczas i po okupacji niemieckiej). Pod poz. 28 wpisano Izabellę Kochanowską, w odniesieniu do której odnotowano: „podejrzana i współpracuje z bandą”.	Akta o sygn. IPN Lu 08/106, t. 1 (O/115).
Akta Sprawy Obiektowej krypt. „Ocean”, wszczętej przez Referat III PUBP Puławy celem rozpracowania członków WiN z obwodu puławskiego, obejmującej materiały PUBP/PUdsBP Puławy z lat 1946-1956. Znajdują się tu doniesienia źródła ps. „Dziadek” z pierwszego kwartału 1949 roku, zawierające szereg informacji na temat Izabelli Kochanowskiej (tu jako Eliza Kochanowska), w szczególności jej działań i kontaktów z członkami konspiracji. Ponadto dotyczy jej w całości doniesienie źródła ps. „Iskra” z kwietnia 1949, w którym przekazał on funkcjonariuszowi UB dane o liście, jaki otrzymał od Izabelli (Elizy) Kochanowskiej, zaangażowanej w zorganizowanie mu wyjazdu za granicę.	Akta o sygn. IPN Lu 08/149 (O/161).
Karta zagadnieniowa w dziale „Nielegalne organizacje po wyzwoleniu”, dotycząca Izabelli (Izabeli) Kochanowskiej, z odniesieniem do materiałów przechowywanych w KW MO Lublin sygn. Śl-3178 i akt Sr. 85/50. Znajduje się tu zapis z grudnia 1959 roku, informujący o zaktualizowaniu danych adresowych I. Kochanowskiej, mieszkającej wówczas w Sopocie.	Karta z Kartoteki zagadnieniowej Wydziału „C” WUSW Gdańsk. W zasobie Oddziałowego Archiwum IPN w Gdańsku znajduje się zbiór materiałów ofiarowanych przez Izabellę Kochanowską (filmy, publikacje dot. AK-WiN Okręg Lublin, H. Dekutowskiego ps. „Zapora”, I. Kochanowskiej ps. „Błyskawica”) – sygn. IPN Gd 384/1-5, w Delegaturze IPN w Kielcach znajduje się wyd. „Gdański Przekaz” ŚZZAK Gdańsk, dar Marka Jedynaka, dot. m.in. I. Kochanowskiej – sygn. IPN Ki 307/254.
Protokoły zdawczo-odbiorcze akt byłych więźniów aresztów śledczych i zakładów karnych w woj. bydgoskim w latach 1945-1959. Znajduje się tu protokół z września 1975, za którym Wojewódzki Zarząd Zakładów Karnych w Bydgoszczy przekazywał do Archiwum KW MO Bydgoszcz akta osób skazanych za przestępstwa polityczne. W dołączonym spisie zdawczo-odbiorczym (w grupie akt z ZK w Fordonie, w części obejmującej osoby zwolnione w 1954 roku), pod poz. 89 wpisano teczkę akt osobowych Izabelli Kochanowskiej, znak 10/8. Odnotowano przy tym, że była ona osadzona od 01.05.1949 do 05.01.1954 (mowa o całym okresie uwięzienia I. Kochanowskiej).	Akta o sygn. IPN By 077/968, t. 1. Do zasobu Archiwum IPN w Warszawie pozyskano z Archiwum Wschodniego Ośrodka Karta kopię Wykazu osób więzionych w l. 1945-1956 w ZK w Fordonie za czyny związane z działalnością polityczną, w którym figuruje Izabella Kochanowska – sygn. IPN BU 2904/183.